

Lubuskie
Warte zachodu

Aktualizacja Planu zrównoważonego rozwoju publicznego
transportu zbiorowego na sieci komunikacyjnej
w wojewódzkich przewozach pasażerskich

„Plan transportowy” Województwa Lubuskiego

Departament Infrastruktury i Komunikacji

1. Obecnie istniejąca komunikacja:

Obecnie rynek pasażerskich przewozów autobusowych jest kreowany przez przewoźników w oparciu o [ustawę z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym \(Dz. U. z 2013 r., poz. 1414 ze zm.\)](#). Zgodnie z jej zapisami przewozy pasażerskie są realizowane na podstawie zezwoleń udzielonych ze względu na przebieg linii komunikacyjnej przez:

- [Marszałka](#)
- [Starostę](#)
- [Burmistrza](#)
- [Wójta](#).

Zezwolenia te są wydawane na okres do 5 lat jednak nie dłużej niż do 31 grudnia 2016 r.

- Przewoźnicy sami monitorują rynek oraz zapotrzebowanie społeczne i na tej podstawie konstruuja ofertę przewozową a następnie ubiegają się o zezwolenia na wykonywanie regularnych przewozów osób.
- Oferta przewozowa jest na bieżąco dostosowywana do potrzeb poprzez dodawanie lub likwidowanie linii komunikacyjnych lub poszczególnych kursów.
- Na wszystkich realizowanych liniach komunikacyjnych honorowane są ulgi ustawowe, których rekompensaty są wypłacane przewoźnikom z budżetu państwa.

1.1 Komunikacja pasażerska po 01.01.2017 r.

- Z dniem 01.01.2017 r. [ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie drogowym \(Dz. U. z 2015 r. poz. 1440 ze zm.\)](#) wprowadza nowe zasady organizacji przewozów pasażerskich.
- Całość obowiązków z tym związanych zostaje przerzucona na [jednostki samorządów terytorialnych wszystkich szczebli \(województwo, powiat, gmina\)](#), które same będą decydować o kształcie oferty przewozowej na swoim terenie.

- Zgodnie z założeniami przedmiotowej ustawy główny kręgosłup komunikacyjny powinny stanowić kolejowe przewozy pasażerskie jako transport najbardziej przyjazny środowisku i najbezpieczniejszy.
- Dopełnieniem tej komunikacji powinna być siatka połączeń drogowych (autobusowych) złożona z linii komunikacyjnych o charakterze użyteczności publicznej organizowana przez wszystkie jednostki samorządów terytorialnych.
- Schemat organizacji przewozów pasażerskich w komunikacji autobusowej rozpoczyna się od Marszałka Województwa.
- W ślad za tym do połączeń planowanych do organizacji przez Marszałka powinny dopasować się powiaty a następnie do powiatów powinny dołączyć się gminy.
- W ten sposób powinna powstać siatka połączeń o charakterze użyteczności publicznej, której zadaniem będzie zaspokojenie potrzeb przewozowych mieszkańców województwa.

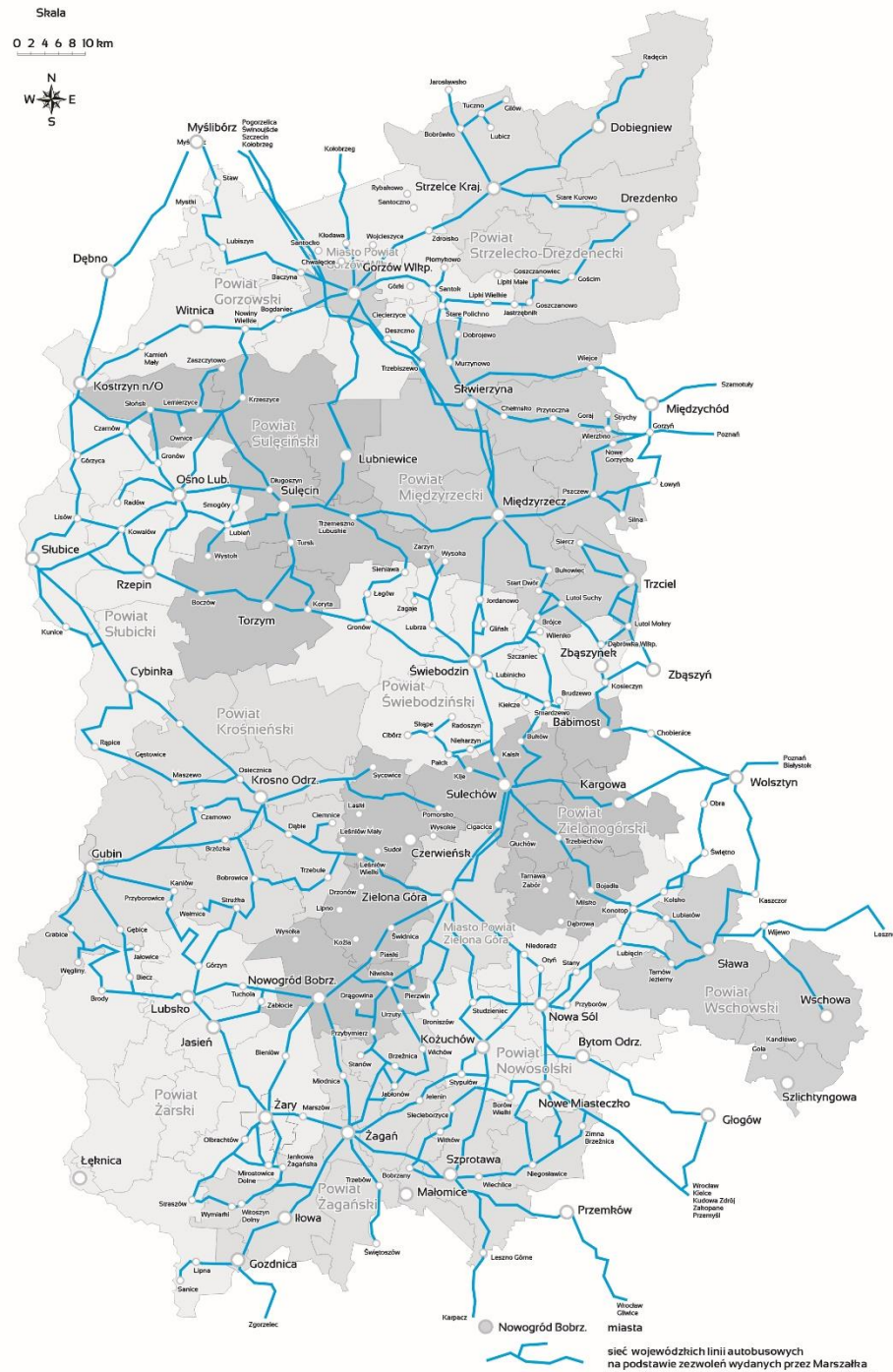
- W województwie lubuskim realizowanych jest 837* linii komunikacyjnych, których podział ze względu na kompetencje poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego kształtuje się następująco:
 - Linie wojewódzkie – 214 (linie wykraczające poza obszar co najmniej jednego powiatu lub poza granicę województwa);
 - Linie powiatowe – 251 (linie wykraczające poza obszar co najmniej jednej gminy ale nie wykraczające poza obszar powiatu oraz linie obejmujące swym zasięgiem obszar powiatu grodzkiego i ziemskiego);
 - Linie gminne – 372 (linie realizowane na obszarze jednej gminy)

* *Stan na 01.01.2016 r.*

Lubuskie
Warte zachodu

Obecny układ wojewódzkich linii komunikacyjnych realizowanych na podstawie zezwoleń udzielonych przez Marszałka Województwa Lubuskiego.

2. Organizator publicznego transportu zbiorowego (art. 7 ust. 1 ptz)

Zgodnie z zapisem art. 7 ust. 1 organizatorem publicznego transportu zbiorowego właściwym ze względu na obszar działania lub zasięg przewozów jest:

a/ **gmina** – na linii komunikacyjnej w granicach administracyjnych jednej gminy lub gmin sąsiadujących, które zawarły stosowne porozumienie lub utworzyły związek międzygminny (art. 4 ust. 1 pkt 3)

b/ **powiat** – na linii komunikacyjnej w granicach co najmniej dwóch gmin i nie wykraczającej poza granice jednego powiatu lub w granicach administracyjnych powiatów sąsiadujących, które zawarły stosowne porozumienie lub utworzyły związek powiatów (art. 4 ust. 1 pkt 10)

c/ **związek powiatowo-gminny** – na linii komunikacyjnej w granicach gmin i powiatów, które utworzyły związek powiatowo-gminny (art. 4 ust. 1 pkt 10a)

d/ **województwo** – na linii komunikacyjnej w granicach co najmniej dwóch powiatów i nie wykraczającej poza granicę jednego województwa (art. 4 ust. 1 pkt 25)

e/ **województwo** – na linii komunikacyjnej wykraczającej poza granicę województwa właściwe ze względu na najdłuższy odcinek planowanego przebiegu lub ze względu na zawarte porozumienie pomiędzy województwami właściwymi ze względu na przebieg linii (art. 4 ust. 1 pkt 7)

2.1 Finansowanie przewozów

Ustawa o publicznym transporcie zbiorowym narzuca trzy możliwe warianty organizacji i finansowania przewozów:

a/ Przewozy o charakterze użyteczności publicznej organizowane w oparciu o ustawę Prawo zamówień publicznych (art. 19 ust. 1 pkt 1 ptz)

- Przewozy wykonuje Operator wybrany w trybie ustawy [Prawo zamówień publicznych](#).
- Honorowane są [ulgi ustawowe](#) a utracone z tego tytułu przychodu są [rekompensowane z budżetu państwa](#).
- Dodatkowo w przypadku linii nierentownej będzie wypłacana [rekompensata z budżetu samorządu](#) w wysokości poniesionej straty i powiększona o rozsądny zysk.

b/ Przewozy o charakterze użyteczności publicznej organizowane w oparciu o ustawę o koncesji na roboty budowlane lub usługi (art. 19 ust. 1 pkt 2 ptz)

- Przewozy wykonuje Operator wybrany w trybie [ustawy o koncesji na roboty budowlane lub usługi](#).
- Honorowane są [ulgi ustawowe](#) a utracone z tego tytułu przychody są [rekompensowane z budżetu państwa](#).

c/ Przewozy komercyjne (art. 30 ust. 1 ptz)

- Przewozy są realizowane na podstawie potwierdzenia zgłoszenia przewozu.
- W takim przypadku przewoźnik będzie mógł honorować ulgi ustawowe do biletów, jednakże nie otrzyma z tego tytułu rekompensaty z budżetu państwa.

Wysokość rekompensat poniesionych strat z tytułu honorowania ulg ustawowych do sprzedawanych biletów na wszystkich 837 liniach komunikacyjnych wyniosła w 2015 roku około 25 mln zł, natomiast na 2016 rok przeznaczone jest około 26 mln zł.

Kwota dopłat jaka przypada na linie wojewódzkie wynosi około 8 mln zł, natomiast pozostała część środków jest rozdzielona na linie powiatowe i gminne.

Powyższe zestawienie obrazuje jak ważne jest zaangażowanie samorządów wszystkich szczebli w procesie organizacji przewozów osób o charakterze użyteczności publicznej na poszczególnych obszarach.

3. Aktualizacja Planu transportowego

3.1 Plan transportowy (art. 9 ust. 1 ptz)

W przypadku planowanego organizowania przewozów o **charakterze użyteczności publicznej** konieczne jest opracowanie **Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego**.

Plan transportowy opracowuje:

- a/ **gmina** licząca co najmniej 50 000 mieszkańców – na swoim obszarze lub gmina, której powierzono organizację publicznego transportu zbiorowego na mocy porozumienia między gminami, których obszar liczy co najmniej 80 000 mieszkańców;
- b/ **związek międzygminny** liczący co najmniej 80 000 mieszkańców;

c/ **powiat** liczący co najmniej 80 000 mieszkańców lub powiat, któremu powierzono organizację publicznego transportu zbiorowego na mocy porozumienia między powiatami, których obszar liczy co najmniej 120 000 mieszkańców;

d/ **związek powiatów** liczący co najmniej 120 000 mieszkańców;

e/ **związek powiatowo-gminny** liczący co najmniej 80 000 mieszkańców;

f/ **województwo**;

g/ **minister właściwy ds. transportu.**

Lubuskie
Warte zachodu

Jednocześnie Organizator, który planuje organizowanie przewozów o charakterze użyteczności publicznej i ma liczbę mieszkańców poniżej progów wskazanych w art. 9 ust. 1 ustawy ptz może je organizować bez sporządzonego planu transportowego. W takim przypadku należy wziąć pod uwagę, iż zgodnie z ustawami ustrojowymi (o samorządzie gminnym, powiatowym i województwa) linie użyteczności publicznej powinny zostać wyznaczone np. w formie uchwały.

Szczegółowy zakres „Planu transportowego” określa rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 maja 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2011 r. Nr 117, poz. 684).

3.2 Aktualizacja Planu transportowego województwa lubuskiego

Sejmik Województwa Lubuskiego, na posiedzeniu w dniu 16.11.2015 r., uchwalił Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego na sieci komunikacyjnej w wojewódzkich przewozach pasażerskich, który w obecnym kształcie obejmuje **linie komunikacyjne w transporcie kolejowym, na których realizowane są przewozy o charakterze użyteczności publicznej objęte dofinansowaniem ze środków publicznych oraz 18 linii komunikacyjnych w transporcie drogowym (autobusowym).**

Jednak w wyniku napływających uwag i wniosków od samorządów lokalnych oraz od przewoźników w sprawie rozszerzenia, zawartego w dokumencie, katalogu linii wojewódzkich o charakterze użyteczności publicznej Zarząd Województwa Lubuskiego podjął decyzję o ponownym ogłoszeniu konsultacji społecznych oraz podjął prace nad kolejną aktualizacją Planu transportowego.

Po analizie złożonych w ramach konsultacji społecznych wniosków została podjęta decyzja o rozszerzeniu katalogu linii użyteczności publicznej z 18 do 190 połączeń.

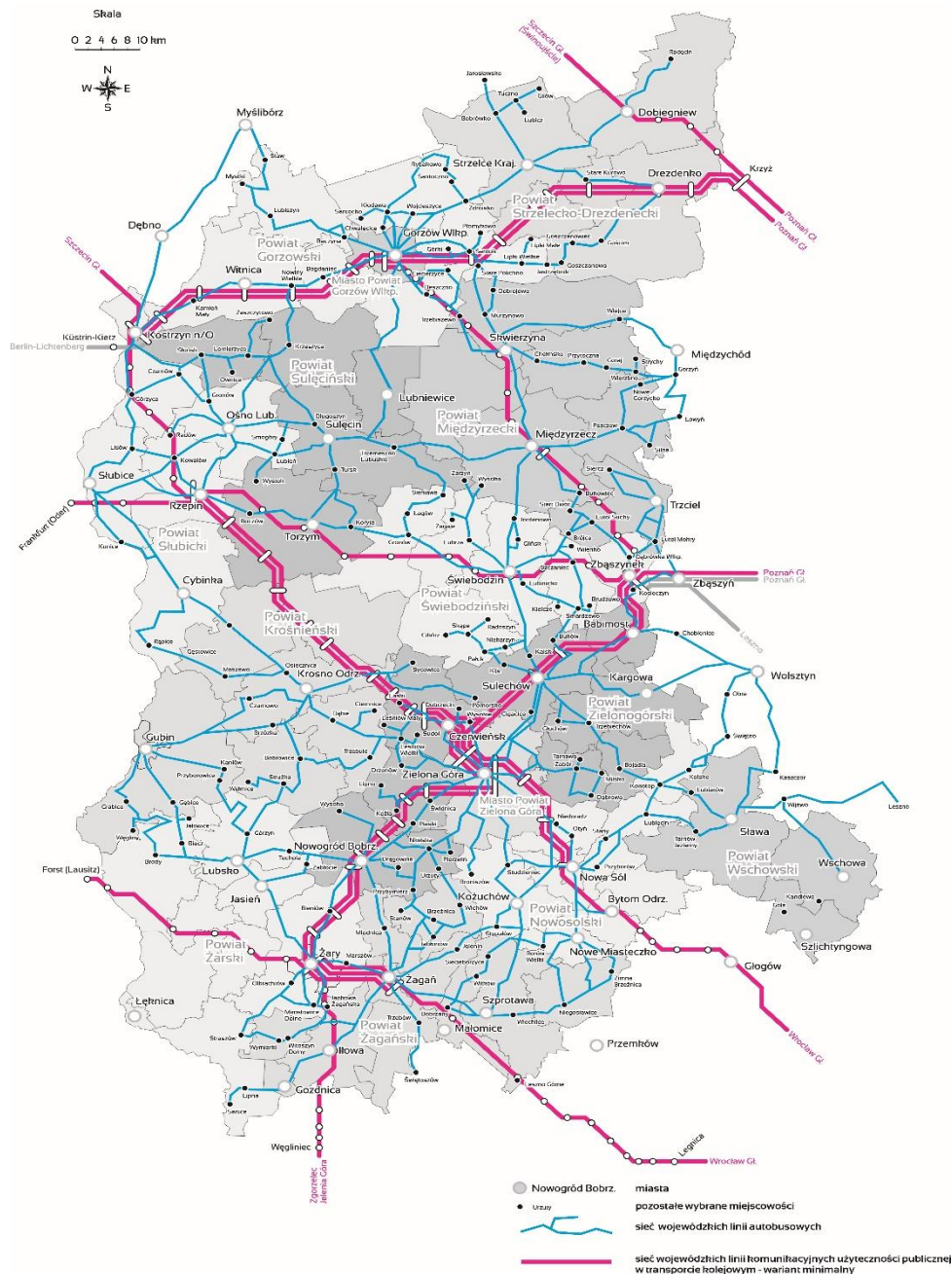
Wariant ten oparty jest na obecnie funkcjonujących liniach komunikacyjnych, na które zezwolenia wydał Marszałek Województwa Lubuskiego oraz Prezydenci miast Gorzowa Wlkp. i Zielonej Góry.

Natomiast wyłączone zostały linie międzywojewódzkie, na których są wykonywane kursy pospieszne i sezonowe.

Lubuskie
Warte zachodu

Planowany układ linii użyteczności publicznej w transporcie kolejowym i drogowym (autobusowym) na obszarze województwa lubuskiego.

Z punktu widzenia organizatora przewozów wojewódzkich jest to sieć kompletna, która wymaga jednak uzupełnienia o linie dojazdowe w obrębie granic administracyjnych powiatów i gmin. Dojazdy do węzłów przesiadkowych będą w większości przewozami powiatowymi i gminnymi. Przedmiotowy wariant wymusza zatem większe zaangażowanie samorządów pozostałych szczebli (starosta, burmistrz, wójt) w organizację przewozów autobusowych na swoim terenie.

Lubuskie
Warte zachodu

Dziękuję za uwagę